

Nr 227.

Godkänd av första kammaren den 12 maj 1932.

Godkänd av andra kammaren den 12 maj 1932.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av vissa framställningar rörande elfte huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtande nr 30.)

Till Konungen.

Riksdagen får härmed anmäla sina beslut i anledning av nedannämnda framställningar rörande det civila och militära pensionsväsendet samt rörande vissa pensioner och understöd, att utgå från allmänna indragningsstaten.

A. Civila pensionsväsendet.

1:o.

I en till riksdagen avlåten, den 22 januari 1932 dagtecknad proposition nr 46 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att såsom bidrag till överkonstapeln *Axel Rask* och vaktmästaren *Nils Månsson* av Malmöhus läns landsting beviljade pensioner må, räknat från och med ingången av år 1932, från förslagsanslaget till polisväsendet i riket årligen till landstinget utbetalas ett belopp, motsvarande en tredjedel av de till Rask och Månsson utgående pensionsbeloppen, dock tillhoppa högst 1,483 kronor 33 öre.

I likhet med departementschefen finner riksdagen goda skäl föreligga

för att statsbidrag till pensionering av ifrågavarande befattningshavare medges. Riksdagen delar ock departementschefens uppfattning därom, att ett beslut om dylikt bidrag med hänsyn till de i ärendet åberopade särskilda omständigheterna näppeligen behöver medföra några icke önskvärda konsekvenser.

Vad Eders Kungl. Maj:t i ärendet föreslagit har ej givit riksdagen anledning till annan erinran än att med hänsyn till avfattningen av landstingets beslut bidragsbeloppet lämpligen ansetts böra maximeras för vardera av de ifrågavarande pensionerna för sig.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, medgivit, att såsom bidrag till överkonstapeln Axel Rask och vaktmästaren Nils Månsson av Malmöhus läns landsting beviljade pensioner må, räknat från och med ingången av år 1932, från förslagsanslaget till polisväsendet i riket årligen till landstinget utbetalas ett belopp, motsvarande en tredjedel av de till Rask och Månsson utgående pensionsbeloppen, dock högst 920 kronor för den till Rask utgående pensionen och högst 563 kronor 33 öre för den till Månsson utgående pensionen.

2:o.

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1932 dagtecknad proposition nr 88 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till *Oscar Valdemar Johansson* må — utan hinder därav att krav om ersättning icke blivit framställt inom den tid, som föreskrives i 13 § av lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete — från och med den 1 januari 1931 utbetalas den livränta, vartill han enligt grunderna för nämnda lag kan anses berättigad.

I likhet med föredragande departementschefen och de i ärendet hörda myndigheterna finner riksdagen billigt, att dispens från de i 1901 års olycksfallsersättningslag angivna preskriptionsbestämmelserna i detta fall medges.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition av riksdagen bifallits.

3:o.

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1932 dagtecknad proposition nr 94 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förra småskollärarynnan *Augusta Söderlund, född Lundh*, må, räknat från och med den 1 januari 1931, under sin åter-

stående livstid från statens pensionsanstalt uppbära, utöver henne tillkommande s. k. uppskjuten pension, en årlig pension av 600 kronor.

Av utredningen i ärendet framgår, att Augusta Söderlund omkring 8 år före uppnådd pensionsålder avgått från sin tjänst för att ingå giftermål och därigenom förverkat rätt till annan pensionsförmån än den på egna avgifter grundade, enligt försäkringstekniska regler beräknade s. k. uppskjutna pension, som i detta fall fastställts till 49 kronor för år jämte därå belöpande tilläggsförmåner. Då sålunda avgången ur tjänst varit helt frivillig, synes det riksdagen ur principiell synpunkt vara i hög grad tveksamt, huruvida det kan anses tillrådligt att med frångående av gällande regler för statens pensionsanstalt och med avvikelse jämväl från de grundsatser, vilka gälla för all statlig pensionering, medgiva höjning av den utgående pensionsförmånen. Emellertid synas i detta fall föreliggande sådana ömmande omständigheter och särskilda förhållanden i övrigt, att ett mindre årligt understöd utöver den uppskjutna pensionen kan anses tillfyllest motiverat. Riksdagen vill i detta avseende särskilt fästa uppmärksamheten därpå, att Söderlund intjänat mer än 33 tjänstår och alltså innehar den tjänstålder, som erfordras för hel pension åt småskollärläroinnor, ävensom att — enligt vad kompletterande utredning i ärendet utvisat — bland de delägare i statens pensionsanstalt, vilka hittills med rätt till uppskjuten pension avgått före uppnådd pensionsålder, förutom Söderlund icke finnes någon, som uppnått för hel pensions erhållande föreskriven tjänstålder. Härtill kommer, att Söderlunds till stöd för ingiven pensionsansökning gjorda påstående, att hon levat i den uppfattningen att hon efter intjänande av fullt antal tjänstår ägt rätt till erhållande av hel pension, synts på olika sätt vinna stöd genom utredningen i ärendet.

På grund av vad nu anförts har riksdagen ansett sig kunna medgiva, att särskild pensionsförmån från statens pensionsanstalt utöver den uppskjutna pensionen i detta fall beredes. Mot det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna pensionsbeloppet har riksdagen icke funnit skäl till invändning.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition av riksdagen bifallits.

4:o.

I en till riksdagen avlåten, den 19 februari 1932 dagtecknad proposition nr 116 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förra småskollärläroinnan *Anna Lovisa Holmström* må, räknat från och med den 1 januari 1932, under sin återstående livstid från statens pensionsanstalt uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Med stöd av den i ärendet föreliggande utredningen har riksdagen an-

sett sig böra medgiva att, i överensstämmelse med vad tidigare i liknande fall ägt rum, pension beredes Holmström under hennes återstående livstid. Vad Eders Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit har ej givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen anmäler alltså, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition av riksdagen bifallits.

5:o.

I en till riksdagen avlåten, den 26 februari 1932 dagtecknad proposition nr 141 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementets ärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. vaktkonstapeln vid förutvarande tvångsarbetsanstalten i Karlskrona *Sven Johan Carlsson* må utöver honom förut tillerkänd livränta från och med år 1931 av fångvårdsmedel uppbära tilläggsersättning med ett årligt belopp av 62 kronor 50 öre.

Av utredningen i ärendet framgår, att den skada, varav Carlsson år 1903 under tjänstgöring drabbats — även om den enligt grunderna för 1901 års olycksfallsersättningslag ansetts medföra en obetydlig nedsättning av arbetsförmågan — icke föranlett någon minskning i honom på grund av ordinarie tjänst inom fångvården tillkommande avlönings- eller pensionsförmåner. Att vid sådant förhållande nu medgiva särskild förhöjning av den Carlsson tillerkända livräntan, vilken från början bestämts enligt förmånligare grunder än de i 1901 års lag innefattade, finner riksdagen vara betänkligt såväl i och för sig som med hänsyn till möjliga konsekvenser. Riksdagen har därför ansett sig icke kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen anmäler förty, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke av riksdagen bifallits.

6:o.

I en till riksdagen avlåten, den 11 mars 1932 dagtecknad proposition nr 236 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

dels förklara den omständigheten, att förre järnvägsarbetaren *Johan Emil Fransén* vid avgången ur statens järnvägars tjänst icke uppnått en levnadsålder av 55 år, icke utgöra hinder för honom att komma i åtnjutande av en årlig pension av 450 kronor, att utgå i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 8 november 1918 (nr 859) angående pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning,

dels ock medgiva, att den Fransén sålunda tillkommande pensionen skall i avseende å tilläggsförmåner så anses, som hade den i vanlig ordning beviljats av järnvägsstyrelsen enligt föreskrifterna i nyssnämnda kungörelse.

Under hänvisning till av riksdagen tidigare i likartat fall meddelat beslut får riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

B. Militära pensionsväsendet.

7:o.

I en till riksdagen avlåten, den 29 januari 1932 dagtecknad proposition nr 58 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förutvarande båtsmannen *August Petersson Hake* må tilldelas pension såsom om han uppfyllt härför författningsenligt stadgade villkor, att utgå från och med den 1 maj 1931.

Med hänsyn till förut av riksdagen i liknande fall fattade beslut har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

8:o.

I en till riksdagen avlåten, den 29 januari 1932 dagtecknad proposition nr 63 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att till *Redvan Markus Johansson* må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från beväringssmannskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Riksdagen vill erinra, att riksdagen tidigare i åtskilliga fall meddelat dispens från de i 1909 års militärsättningsförordning stadgade preskriptionsbestämmelserna. Efter den år 1920 vidtagna utsträckningen av preskriptionstiden från 2 till 3 år har dylik dispens till en början i regel förekommit endast i sådana den äldre preskriptionsbestämmelsen underkastade fall, i vilka ersättningsanspråket likväl gjorts gällande inom den tid, som sedermera stadgats, eller 3 år. Emellertid hava, särskilt under de senaste åren, i åtskilliga fall särskilda omständigheter ansetts böra föranleda till dispens, oaktat även sistnämnda tidsgräns överskridits. Så

har framför allt varit fallet, då förhållandena synta giva vid handen, att särskild undersökning enligt 11 § i berörda förordning bort äga rum men av vederbörande militärbefäl underlåtits. I det fall, varom nu är fråga, synes anledning hava förelegat till dylik undersökning. Med hänsyn härtill och på grund av vad i övrigt i ärendet åberopats har riksdagen ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen anmäler sålunda, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning vunnit riksdagens bifall.

9:o.

Under punkten 2 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att till *Eric Rudolf Magnus Wahlberg* må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Av skäl, som under nästföregående punkt angivits i fråga om där behandlat ärende, har riksdagen ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag.

Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

10:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 3 av samma proposition riksdagen medgiva, att till *Sune Ragnar Olof Landberg* må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Med hänsyn till vad i ärendet förekommit får riksdagen, som icke haft anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning vunnit riksdagens bifall.

11:o.

I punkten 4 av ifrågavarande proposition nr 63 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att till *Fritz Johan Bengtsson* må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den

tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från beväringssmannskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Åberopande vad riksdagen anfört under punkten 8 i det föregående anmäler riksdagen, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

12:o.

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1932 dagtecknad proposition nr 89 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till *Karl Helge Waern* må — utan hinder därav att framställning om jämkning i ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 14 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från beväringssmannskapets invalid- och pensionsfond utbetalas ett till 225 kronor för år räknat förhöjt livräntebelopp.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition har vunnit riksdagens bifall.

13:o.

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1932 dagtecknad proposition nr 102 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. kaptenen *Lars Olof Axel Liberg* må, räknat från och med den 1 oktober 1931, äga åtnjuta en tredjedel av det honom för innehavd kaptensbeställning ursprungligen tillkommande pensionsbeloppet.

Riksdagen, som icke velat motsätta sig bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, anmäler, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition av riksdagen bifallits.

C. Allmänna indragningsstaten.

I. Försvarsdepartementet.

14:o.

I en till riksdagen avlåten, den 15 januari 1932 dagtecknad proposition nr 67, vilken beträffande försvarsdepartementet innefattar förslag i elva med nummer 1—11 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att maskinisten vid garnisonssjukhuset i Stockholm *Johan Walfrid Gottfridson* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning vid garnisonssjukhuset, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

15:o.

I punkten 2 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att tvättförestånderskan vid garnisonssjukhuset i Stockholm *Matilda Wilhelmina Lundahl* må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 900 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

16:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 3 av förevarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att skomakeriarbetaren vid Gotlands infanterikårs intendenturverkstäder *Otto Emanuel Andersson* må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 852 kronor.

Riksdagen har medgivit, att pension beredes Andersson. I fråga om storleken av denna förmån har riksdagen emellertid med hänsyn till Anderssons korta tjänstetid, omkring 17 år, ansett sig icke kunna bevilja högre belopp än 792 kronor eller samma pensionsbelopp, som Eders Kungl. Maj:t i ett under punkten 29 i det följande behandlat ärende föreslagit för en skomakeriarbetare med 19 tjänstår.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att

skomakeriarbetaren vid Gotlands infanterikårs intendenturverkstäder *Otto Emanuel Andersson* må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 792 kronor.

17:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 4 av samma proposition riksdagen medgiva, att arbeterskan vid ammunitionsfabrikens avdelning å *Marieberg Hedvig Charlotta Ros* må från och med månaden näst efter den, varunder hon avgår från sin anställning vid fabriken, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 852 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

18:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 5 föreslagit riksdagen medgiva, att arbeterskan vid ammunitionsfabrikens avdelning å *Karlsborg Anna Sofia Kärrman* må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning vid ammunitionsfabriken, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 852 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

19:o.

Under punkten 6 föreslås, att kördrängen vid Herrevadsklosters kungsgård *Nils Peter Lindgren* må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid kungsgården, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 696 kronor.

Det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna pensionsbeloppet ansluter sig till vad riksdagen tidigare i jämförliga fall beviljat och har ej givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen anmäler därför, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

20:o.

I punkten 7 av ifrågavarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra tvättförestånderskan vid Svea ingenjörkår *Märta Karlsson* må från och med månaden näst efter den, under vilken hon avgår från sin anställning vid kåren, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 696 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

21:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 8 av förevarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att kokerskan vid Svea ingenjörkårs matinrättning i Frösundavik *Emilia Andersson* må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten ägt rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 684 kronor, varvid skall iakttagas den henne jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 4 september 1931 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

22:o.

Eders Kungl. Maj:t förslår i punkten 9 av samma proposition riksdagen medgiva, att kokerskan vid Livregementets till häst matinrättning *Ulrika Eleonora Lindholm* må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 684 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

23:o.

Uti punkten 10 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att sömmerskan vid Göta ingenjörkårs intendenturverkstäder *Matilda Vilhelmina Jonsson* må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning vid kåren, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

24:o.

I punkten 11 av ifrågavarande proposition nr 67 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att skraddarmästaren vid skeppsgossekåren i Marstrand *Patrik Simon Amandus Sjöman* må från och med månaden näst efter den, då han avgår från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 924 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

25:o.

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1932 dagtecknad proposition nr 97 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, före-

slagit riksdagen medgiva, att det *Josef Bertil Karlsson* jämlikt Svea hovrätts dom den 8 december 1931 tillerkända årliga understödet av 600 kronor må från och med budgetåret 1932/1933 bestridas från anslaget till allmänna indragningsstaten med iakttagande av att å understödsbeloppet icke må åtnjutas någon sådan tilläggsförmån, som enligt gällande bestämmelser tillkommer pensionstagare.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

26:o.

I en till riksdagen avlåten, den 26 februari 1932 dagtecknad proposition nr 157, vilken beträffande försvarsdepartementet innefattar förslag i fem med nummer 1—5 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att arbetsförmannen av 2:a klass vid flottans varv i Stockholm *Frans Leonard Johansson* må från och med dagen näst efter den, då han avgår ur tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 816 kronor.

Vad först beträffar den av departementschefen berörda frågan om pensionsrätten för sådana anställningshavare vid marinen, som tillhört daglönarstaten men vunnit ställning såsom extra ordinarie tjänstemän eller extra befattningshavare med avlöning enligt kungörelsen den 22 juni 1928 med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet, delar riksdagen departementschefens uppfattning därom, att tillkomsten av nämnda avlöningsbestämmelser icke bör inverka på ifrågavarande befattningshavares rätt till pension enligt de för daglönare genom 1910 och 1920 års kungörelser stadgade pensioneringsgrunderna. Riksdagen har alltså icke något att erinra mot att föreskrift utfärdas, som medgiver att vid fastställande av tjänstetid för pension genom flottans pensionskassa för dylik anställningshavare medräkna tid, varunder vederbörande åtnjutit avlöning enligt berörda bestämmelser.

I fråga om pension åt arbetsförmannen *Johansson* biträder riksdagen vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit.

Riksdagen anmäler sålunda, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

27:o.

I punkt 2 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre förmannen av 1:a klass vid flottans station i Karlskrona *Gustaf Adolf Fredrik Frick* må, räknat från och med den 1

juni 1931, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 900 kronor, varvid skall iakttagas den honom jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 24 juli 1931 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

28:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 3 av förevarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att förmanen av 1:a klass vid flottans station i Stockholm *Elis Norling* må från och med dagen näst efter den, då han avgår ur tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 852 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

29:o.

I punkten 4 av ifrågavarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att tvätterskan vid Upplands regementes tvättinrättning *Selma Alexandra Bergqvist, född Lundin*, och skomakeriarbetaren vid samma regementes intendenturverkstäder *Karl Erik Lindersson* må från och med månaden näst efter den, varunder de avgå från sina anställningar, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årliga pensioner, Selma Alexandra Bergqvist till belopp av 660 kronor och Lindersson till belopp av 792 kronor.

Riksdagen medgiver, att pension beviljas här avsedda anställningshavare. Vad angår pensionsförmånernas storlek, finner riksdagen de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppen vara, i jämförelse med vad som tidigare i liknande fall beviljats, väl avvägda.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

30:o.

Under punkten 5 föreslås, att förra tvätterskan vid Vaxholms fästnings tvättinrättning *Hulda Karolina (Karin) Persson* må, räknat från och med den 1 september 1930, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

31:o.

I en till riksdagen avlåten, den 4 mars 1932 dagtecknad proposition nr 232 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 1, avseende försvarsdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. chefen för sjökarteverket, kommandören i marinen, kommandörkaptenen av 1:a graden i flottans reserv *Gustaf Paul Reinius* må, räknat från och med den 1 juli 1931, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 864 kronor för år.

I likhet med departementschefen och i ärendet hörda myndigheter finner riksdagen skäligt, att *Reinius* med hänsyn till den långa tid, han innehåft förordnande såsom chef för sjökarteverket, genom tilläggspension utöver den pension, som tillkommer honom såsom kommandörkapten av 1:a graden, kommer i åtnjutande av pensionsförmån motsvarande den av honom såsom chef för nämnda verk innehavda löneställningen. Mot vad Eders Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit har riksdagen icke funnit anledning till invändning.

Riksdagen anmäler förty, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

32:o.

I en till riksdagen avlåten, den 11 mars 1932 dagtecknad proposition nr 233, vilken beträffande försvarsdepartementet innefattar förslag i fem med nummer 1—5 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att nedan angivna förmän och arbetare vid fästnings- och kasernbyggnadsarbetena i Boden må från och med månaden näst efter den, varunder efter uppnådd levnadsålder av 60 år avgång från anställningen vid nämnda byggnadsarbeten äger rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årliga pensioner med följande belopp, nämligen: envar av förmännen *Lars Petter Nilsson* och *Oskar Fredrik Rönnkvist* 924 kronor, förmannen *Erik Johan Ersson* 840 kronor, envar av förmännen *Isak Olof Eriksson* och *Nils August Nordin* 804 kronor samt arbetaren *August Vikström* 876 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

33:o.

Uti punkten 2 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att städerskan vid garnisonshotellet å Karlsborg, änkan *Emelie Augusta Andersson, född Nilsson*, må från och med

månaden näst efter den, varunder hon avgår från sin städerskebefattning, mot avstående av henne beviljad änkepension, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 504 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har vunnit riksdagens bifall.

34:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 3 av samma proposition riksdagen medgiva, att skomakeriarbetaren vid Västernorrlands regementets intendenturverkstäder *Lars Johan Eriksson* må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 720 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (II:367), vari hemställts, »att riksdagen må bevilja Eriksson pension med ett årligt belopp av 852 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under vilken hans anställning upphört».

Riksdagen, som funnit att pension bör beredas skomakeriarbetaren Eriksson, har ansett sig böra bevilja ett pensionsbelopp av 792 kronor eller samma belopp, som medgivits under punkterna 16 och 29 i där avhandlade liknande fall.

Riksdagen anmäler således, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och berörda motion, medgivit, att skomakeriarbetaren vid Västernorrlands regementets intendenturverkstäder *Lars Johan Eriksson* må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 792 kronor.

35:o.

Under punkten 4 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att serveringsbiträdet vid Dalregementets marketenterirörelse *Kerstin Öman* må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Riksdagen, som icke velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts här avhandlade förslag, får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

36:o.

I punkten 5 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre daglönaren vid flottans varv i Karlskrona *Carl Magnus Johansson* må, räknat från och med den 1 januari 1930, under sin återstående livs-

tid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 672 kronor, varvid skall iakttagas den honom jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 7 mars 1930 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Eders Kungl. Maj:ts föreliggande framställning har av riksdagen bifallits.

37:o.

I en till riksdagen avlåten, den 11 mars 1932 dagtecknad proposition nr 242 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förre daglönaren *Nils Isidor Landgren* må från och med den 1 juli 1932 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

På grund av de omständigheter, som i ärendet åberopats, har riksdagen ansett sig böra medgiva, att Landgren erhåller någon pension av statsmedel under sin återstående livstid, oaktat han tidigare blivit tillerkänd avskedsersättning. Riksdagen vill i detta sammanhang framhålla, att det — vid det förhållandet, att Landgren före entledigandet konstaterats lida av sjukdom, som gjorde honom olämplig för fortsatt anställning och som ansetts orsakad av tjänstgöringen — enligt riksdagens mening hade varit riktigast, att Landgren icke avskedats med avskedsersättning enligt 1926 års därom gällande författning, vilken har avseende å personal, som blivit övertalig i anledning av verkställda indragningar vid försvarsväsendet, utan att vederbörande myndighet i stället bort göra framställning om beredande åt Landgren, som kunde räkna en anställningstid av över 25 år, av sjukpension.

Mot det förslag, som av Eders Kungl. Maj:t framlagts beträffande pensionsbeloppets avvägande, har riksdagen under föreliggande förhållanden icke något att erinra.

Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

38:o.

I en inom riksdagen väckt motion (I: 94) har hemställts, »att riksdagen ville besluta tillerkänna f. d. daglönaren vid flottans varv i Karlskrona nr 5403, *Karl Theodor Håkansson*, en årlig pension av 600 kronor jämte dyrtidstillägg under hans återstående livstid».

Med hänsyn till de omständigheter, som i ärendet anförts, har riksdagen funnit sig böra medgiva, att åt Håkansson beviljas en mindre årlig pension av statsmedel, oaktat han redan kommit i åtnjutande av avskedsersättning i anledning av sin statsanställning. Pensionen har synts riksdagen, i överensstämmelse med vad som under nästföregående punkt ägt

rum i ett där behandlat liknande fall, böra bestämmas till 444 kronor årligen, att utgå från och med den 1 januari 1932.

På grund av det anförda och med åberopande i övrigt av vad riksdagen under nyssnämnda punkt yttrat får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre daglönaren vid flottans varv i Karlskrona Karl Theodor Håkansson må från och med den 1 januari 1932 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

II. Socialdepartementet.

39:o.

I en till riksdagen avlåten, den 22 januari 1932 dagtecknad proposition nr 49, avseende socialdepartementet, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter *August Wilhelm Norgren* och *Pontus Larsson* må från och med månaden näst efter den, varunder de avgå från sina befattningar, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årliga pensioner, Norgren till belopp av 4,752 kronor och Larsson till belopp av 3,984 kronor.

Då befattningarna såsom fattigvårds- och barnavårdskonsulenter icke äro uppförda å ordinarie stat, äro dessa tjänstemän icke författningsenligt berättigade till pension. Med hänsyn till befattningshavarnas ställning och uppgifter synes emellertid böra tillses, att de vid avgång ur tjänst efter uppnådd pensionsålder erhålla skälig pension.

Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande pension åt konsulenterna Norgren och Larsson innebär, att såsom pensionsunderlag skulle — i anslutning till vad som skulle hava gällt, därest befattningarna varit uppförda på ordinarie stat — beräknas ett belopp, motsvarande efter omräkning till nyreglerad pension 4,752 kronor, samt att för hel pension skulle, liksom för folkskolinspektör, krävas 65 levnads- och 25 tjänstår. Mot dessa förutsättningar för pensionernas beräkning finner riksdagen icke anledning till erinran.

Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit, att befattningshavarna skulle för pension få tillgodoräkna sig, utom tjänstetiden såsom fattigvårds- och barnavårdskonsulenter, jämväl intill två tredjedelar av tid, som de före tillträdet till statstjänst utfört arbete i fattigvårdens och barnavårdens tjänst. Med hänsyn till den praxis, som under senare år utvecklats sig med avseende å tillgodoräkning för statspension av tjänstetid utom statens tjänst, har riksdagen funnit sig kunna godtaga vad Eders Kungl. Maj:t i här förevarande avseende ifrågasatt.

Riksdagen får således anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

40:o.

I en till riksdagen avlåten, den 15 januari 1932 dagtecknad proposition nr 67 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 12, avseende socialdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att extra snickaren vid Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn *Anders Gustav Johansson Öberg* må från och med månaden näst efter den, varunder hans arbete vid sjukhuset upphör, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Med hänsyn till tidigare beslut i liknande fall har riksdagen icke velat motsätta sig bifall till Eders Kungl. Maj:ts här avhandlade förslag.

Riksdagen anmäler således, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

41:o.

I en till riksdagen avlåten, den 29 januari 1932 dagtecknad proposition nr 70, avseende socialdepartementet, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förmannen vid skyddshemmet åkerbrukskolonien Hall *Carl Gustaf Iwar* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning vid skyddshemmet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,548 kronor.

Då riksdagen vid ett flertal tillfällen i liknande fall beviljat pensioner åt befattningshavare vid åkerbrukskolonien Hall, har riksdagen ansett, att sådan förmån jämväl bör beredas Iwar. I fråga om pensionsbeloppet har riksdagen biträtt Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

42:o.

I en till riksdagen avlåten, den 29 januari 1932 dagtecknad proposition nr 71, avseende socialdepartementet, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva,

dels att polisbiträdet *Lars August Sundbom* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning sasom polisbiträde, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av statsmedel av 300 kronor, under villkor att pension till ett belopp av minst 200 kronor för år utgår från landsting, kommun eller enskilda;

dels ock att å ifrågavarande pension av statsmedel må — under vill-

kor att sådan förmån beredes jämväl å den pension, som utgår från landsting, kommun eller enskilda — åtnjutas dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna bliva fastställda för pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande likväl att dyrtidstillägget skall beräknas å det sammanlagda pensionsbeloppet men av statsmedel bestridas allenast till vad som av det sålunda beräknade dyrtidstillägget belöper å den från allmänna indragningsstaten utgående delen av pensionsbeloppet.

Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst anser riksdagen det vara billigt att, såsom tidigare medgivits i likartade fall, staten bidrager till kostnaden för Sundboms pensionering. Riksdagen ansluter sig till vad Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagit och anmäler alltså, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

43:o.

I en till riksdagen avlåten, den 26 februari 1932 dagtecknad proposition nr 157, vilken beträffande socialdepartementet innefattar förslag i tre med nummer 6—8 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 6 föreslagit riksdagen medgiva, att extra ordinarie tjänstemannen hos riksförsäkringsanstalten *David Verner Gerlofsson* må från och med dagen näst efter den, då han lämnar sin anställning hos anstalten, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,800 kronor.

Då här föreliggå sådana förhållanden, som tidigare i liknande fall ansetts böra föranleda till beviljande av pension åt icke-ordinarie befattningshavare, har riksdagen medgivit, att sådan förmån beredes Gerlofsson. I fråga om pensionsbeloppet har riksdagen biträtt Eders Kungl. Maj:ts förslag och får alltså anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

44:o.

I punkten 7 av förevarande proposition nr 157 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att extra ordinarie tjänstemannen hos riksförsäkringsanstalten *Frans Gustaf Emanuel Lundholm* må från och med dagen näst efter den, då han lämnar sin anställning hos anstalten, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,800 kronor.

Av liknande skäl, som i det under nästföregående punkt omförmälda ärendet anförts, har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

45:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 8 föreslagit riksdagen medgiva, att extra ordinarie skrivbiträdet hos riksförsäkringsanstalten *Sonja Lovisa Andersson* må från och med dagen näst efter den, då hon lämnar sin anställning hos anstalten, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 840 kronor.

Med hänsyn till vad i ärendet upplysts angående Anderssons sjukdom vill riksdagen medgiva, att pension beviljas henne oaktat hennes låga levnadsålder och korta tjänstetid. Mot det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna pensionsbeloppet har riksdagen ansett sig icke böra framställa erinran. Då det emellertid att döma av utredningen icke kan anses vara helt utslutet, att Andersson framdeles kan återvinna hälsa i sådan grad, att hon kan bereda sig utkomst genom arbete, har riksdagen — med hänvisning till vad riksdagens revisorer under § 55 i sin senast avgivna berättelse angående statsverket uttalat — funnit pensionen böra utgå endast så länge Eders Kungl. Maj:t prövar omständigheterna böra därtill föranleda.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att extra ordinarie skrivbiträdet hos riksförsäkringsanstalten *Sonja Lovisa Andersson* må från och med dagen näst efter den, då hon lämnar sin anställning hos anstalten, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 840 kronor, att utgå så länge Eders Kungl. Maj:t prövar omständigheterna därtill föranleda.

46:o.

I en till riksdagen avlåten, den 11 mars 1932 dagtecknad proposition nr 233, vilken beträffande socialdepartementet innefattar förslag i två med nummer 6 och 7 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 6 föreslagit riksdagen medgiva, att karantänsvakten vid Fejans karantänsanstalt *Axel Erik Lundin* må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnädd ålder av 65 år avgår ur tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,800 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit och får sålunda anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

47:o.

I punkten 7 av ifrågavarande proposition nr 233 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att extra ordinarie kontorsbiträdet hos yrkesinspektionen *Karin Uhr* må från och med dagen näst efter den,

då hon lämnar sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 948 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

III. Kommunikationsdepartementet.

48:o.

I en till riksdagen avlåten, den 15 januari 1932 dagtecknad proposition nr 67 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 13, avseende kommunikationsdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att tillsyningsmannen vid Läckö slott *Anders Wilhelm Akervall* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,152 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

49:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:34) har hemställts, »att riksdagen må från och med den 1 januari 1932 bevilja förre gardisten och banarbetaren *Albert Henning Andersson*, Gränby, Hallsbergs köping, en årlig pension å 852 kronor att utgå från allmänna indragningsstaten».

Enligt i ärendet förebragt utredning kan med ledning av för järnvägstyrelsens befogethet att bevilja gratifikationer av trafikmedel gällande bestämmelser antagas, att Anderssons anställningstid i statens järnvägars tjänst uppgår till åtminstone 20 år. Enligt vad utredningen visar har han vidare varit anställd vid värvat truppförband omkring 20 år. Han synes alltså kunna räkna en sammanlagd anställningstid i statens tjänst av minst 40 år. Vid dessa förhållanden finner riksdagen, i likhet med vad i motionen anförts, billigt, att åt Andersson beviljas en årlig pension å allmänna indragningsstaten, att utgå i stället för den gratifikation, som han under senare år erhållit från statens järnvägar. Mot det i motionen föreslagna pensionsbeloppet har riksdagen icke haft anledning till erinran. Pensionen har ansetts böra åtnjutas från och med kalenderåret näst efter det, för vilket gratifikation från statens järnvägar senast utgått.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion medgivit, att förre livgardisten och banarbetaren *Albert Henning Andersson* må från och med kalenderåret näst efter det, för vilket gratifikation från statens järnvägar senast utgått, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 852 kronor.

50:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:363) har hemställts, »att järnvägs- och fortifikationsarbetaren *Johan Alfred Enbom* i Skatamark, Överluleå socken, måtte tillerkännas en årlig pension under sin återstående livstid av 850 kronor».

Riksdagen har, om ock med någon tvekan, funnit sig kunna medgiva, att Enbom i anledning av sin anställning i statsarbeten tillerkännes ett understöd från statens sida i form av årlig pension under sin återstående livstid. Med hänsyn till den korta tid, för vilken Enboms anställning blivit styrkt, har riksdagen emellertid ansett pensionen icke böra bestämmas till högre belopp än 384 kronor årligen. Beloppet har ansetts böra beviljas från allmänna indragningsstaten och utgå från och med den 1 januari 1932.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre järnvägs- och fortifikationsarbetaren *Johan Alfred Enbom* må från och med den 1 januari 1932 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

IV. Ecklesiastikdepartementet.

51:o.

I en till riksdagen avlåten, den 15 januari 1932 dagtecknad proposition nr 67, vilken beträffande ecklesiastikdepartementet innefattar förslag i fyra med nummer 14—17 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 14 föreslagit riksdagen medgiva, att amanuensen hos Uppsala domkapitel *Ester Maria Heloise Edquist* må från och med dagen näst efter den, då hon efter uppnådd levnadsålder av 60 år avgår från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,580 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

52:o.

I punkten 15 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Skara *Alfred Johansson* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,584 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag står i överensstämmelse med vad riksdagen tidigare i åtskilliga liknande fall beslutit och har icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen får sålunda anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning av riksdagen bifallits.

53:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 16 av samma proposition föreslagit riksdagen medgiva, att extra befattningshavarna vid kungl. biblioteket *Lennart Höjer* och *Dagmar Elisabet Bergström* må från och med dagen näst efter den, då de avgå från sina anställningar, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pensioner till årliga belopp, Höjer av 1,284 kronor och Dagmar Bergström av 1,032 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

54:o.

I punkten 17 av ifrågavarande proposition nr 67 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att portvakten i universitetshuset i Lund *Nils Jonsson Strand* må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 660 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

55:o.

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1932 dagtecknad proposition nr 95, vilken beträffande ecklesiastikdepartementet innefattar förslag i fem med nummer 1—5 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. adjunkten vid västra realskolan i Göteborg *Carl Herman Johansson* må, räknat från och med den 1 augusti 1930, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — en tilläggs pension å allmänna indragningsstaten till belopp av 480 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

I anslutning till vad riksdagen tidigare i jämförliga fall beslutit har riksdagen ansett sig böra medgiva, att Johansson beredes tilläggs pension i anledning av den tjänstgöring, som av honom fullgjorts dels i prästerlig befattning och dels såsom föreståndare och lärare vid statsunderstödd samskola. Med avseende å beräkningen av tilläggs pensionens storlek delar riksdagen den av departementschefen uttalade uppfattning

gen, att tiden för såväl den prästerliga tjänstgöringen som anställningen vid statsunderstödd enskild läroanstalt bör, såsom tidigare ägt rum beträffande utomstatlig tjänstgöring i allmänhet, tillgodoräknas allenast till två tredjedelar.

Riksdagen anmäler förty, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågakvarande framställning.

56:o.

I punkten 2 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. adjunkten vid högre allmänna läroverket i Borås *Axel Ragnar Tingvall* må, räknat från och med den 1 september 1931, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 1,330 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, att åt Tingvall skulle beredas tilläggspension, grundad på tillgodoräknande av två tredjedelar av tid, varunder han fullgjort prästerlig tjänstgöring i ordinarie eller i icke-ordinarie befattning. Då riksdagen icke haft något att erinra mot detta förslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

57:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 3 av ifrågakvande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. adjunkten vid samrealskolan i Säffle *Johannes Emil Örtqvist* må, räknat från och med den 1 januari 1932, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 612 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Eders Kungl. Maj:ts förslag ansluter sig till vad riksdagen tidigare i liknande fall beslutit och har icke givit riksdagen anledning till erinran.

På grund härav får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

58:o.

I punkten 4 av förevarande proposition föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva,

dels att f. d. första lärarinnan vid samrealskolan i Trälleborg *Elin Sofia Hallengren* må, räknat från och med den 1 januari 1932, under sin

återstående livstid uppbära — utöver henne författningsenligt tillkommande pension — en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 772 kronor för år,

dels ock att pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) och dyrtidstillägg för Elin Sofia Hallengren må beräknas å ett sammanlagt belopp av 2,520 kronor.

I anslutning till tidigare praxis vill riksdagen medgiva, att åt Hallengren beredes tilläggspension, grundad på tillgodoräknande i av Eders Kungl. Maj:t föreslagen omfattning av tjänstgöring vid statsunderstödda enskilda läroanstalter.

Med avseende å den i propositionen berörda frågan, i vad mån avdrag från den sålunda beräknade tilläggspensionen bör göras för den pension, som tillkommer Hallengren från svenska lärarinnornas pensionsförening, har riksdagen ansett sig kunna biträda departementschefens uppfattning därom, att ifrågavarande avdrag i detta fall bör begränsas till den del av nämnda pension, som svarar mot statsbidrag och för dessas erhållande obligatoriska pensionsavgifter. Såsom departementschefen framhållit, lär ett sådant förfarande vara förenligt med den principiella ståndpunkt, varåt riksdagen år 1931 vid behandling av ett par liknande pensionsfrågor givit uttryck.

På grund av det anförda anmäler riksdagen, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

59:o.

I punkten 5 av samma proposition nr 95 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. folkskolinspektören, filosofie doktorn *Knut Bernhard Kjellmark* må, räknat från och med den 1 november 1931, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 1,030 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Då den av Kjellmark bestridda lärartjänstgöringen torde få anses hava varit av väsentlig betydelse för hans lämplighet såsom folkskolinspektör, har riksdagen — i anslutning jämväl till tidigare praxis i likartade fall — ansett skäl föreligga för medgivande åt honom av tilläggspension, grundad på tillgodoräknande i föreslagen omfattning av nämnda tjänstgöring utom statens tjänst.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

60:o.

I en till riksdagen avlåten, den 26 februari 1932 dagtecknad proposition nr 157, vilken beträffande ecklesiastikdepartementet innefattar förslag i

fyra med nummer 9—12 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 9 föreslagit riksdagen medgiva, att extraläraren vid högre allmänna läroverket i Gävle *Karl Edvard Meijenqvist* må, räknat från och med den 1 augusti 1932, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,728 kronor.

Riksdagen har tidigare i vissa fall, senast år 1930, beviljat pension till extra ordinarie lärare vid allmänt läroverk. Med hänsyn härtill har riksdagen ansett sig böra medgiva, att pension beredes jämväl extraläraren Meijenqvist. Mot vad Eders Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

61:o.

Uti punkten 10 av förevarande proposition nr 157 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förste vaktmästaren vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm *Carl Johan Carlsson* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,584 kronor.

Med hänvisning till vad under punkten 52 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

62:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 11 riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid folkskoleseminariet i Strängnäs *Karl Alfred Hernlund* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,584 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, får anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

63:o.

Uti punkten 12 av förevarande proposition nr 157 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att städerskan vid samrealskolan i Skellefteå *Ida Maria Lindmark* må från och med månaden näst efter den, varunder hon avgår från sin anställning vid skolan, under sin åter-

stående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 660 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har av riksdagen bifallits.

64:o.

I en till riksdagen avlåten, den 4 mars 1932 dagtecknad proposition nr 232, vilken beträffande ecklesiastikdepartementet innefattar förslag i två med nummer 2 och 3 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 2 föreslagit riksdagen medgiva, att adjunkten vid högre allmänna läroverket i Visby *Johan Aron Kjellander* må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånen kommer att uppgå till 3,280 kronor för år, med rätt att å sistnämnda belopp åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280); skolandet dock tilläggspensionen upphöra att utgå, därest Kjellander kommer i åtnjutande av emeritilön såsom präst.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, att åt Kjellander skulle beredas tilläggspension, grundad på tillgodoräknande av två tredjedelar av den tid, varunder han fullgjort prästerlig tjänstgöring i ordinarie eller extra ordinarie anställning. Riksdagen, som icke haft något att erinra mot detta förslag, anmäler, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

65:o.

I punkten 3 av förevarande proposition nr 232 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att folkskolinspektören *David Hjalmar Lindén* må från och med månaden näst efter den, vari avgång från tjänsten efter uppnådd levnadsålder av 65 år kommer att äga rum, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 1,370 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Med åberopande av vad som anförts under punkten 59 i det föregående anmäler riksdagen, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

66:o.

I en till riksdagen avlåten, den 11 mars 1932 dagtecknad proposition nr 233, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 8, avseende ecklesiastikdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att portvakten i ecklesiastikdepartementets lokal i Stockholm *Albertina Sofia Andersson* må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar portvaktssysslan, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 504 kronor.

Riksdagen, som icke velat motsätta sig bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, får anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

V. Jordbruksdepartementet.

67:o.

I en till riksdagen avlåten, den 15 januari 1932 dagtecknad proposition nr 67, vilken beträffande jordbruksdepartementet innefattar förslag i tre med nummer 18—20 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 18 föreslagit riksdagen medgiva, att domänintendenten i Västmanlands län *Bengt Reinhold Wolffram* må, räknat från och med den 1 januari 1932, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,448 kronor.

Kungl. Maj:ts här avhandlade förslag ansluter sig till vad riksdagen tidigare i åtskilliga liknande fall beslutat. Vid sådant förhållande har riksdagen ansett sig böra biträda förslaget och får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

68:o.

I punkten 19 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att domänintendenten i Östergötlands län *Carl August Nicolas Fredrik Adlercreutz* må, räknat från och med den 1 januari 1932, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,448 kronor.

Återopande vad under nästföregående punkt anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

69:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 20 av ifrågavarande proposition nr 67 föreslagit riksdagen medgiva, att extra ritbiträdet hos lantmäteristyrelsen *Hilma Tony Amalia Tengstrand*, född Örtengren, må, räknat från och med den 1 juli 1931, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 900 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har av riksdagen bifallits.

70:o.

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1932 dagtecknad proposition nr 95 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 6, avseende jordbruksdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. överassistenten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet *Pehr Karl Wilhelm Bolin* må, räknat från och med den 5 november 1931, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 228 kronor för år.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

71:o.

I en till riksdagen avlåten, den 4 mars 1932 dagtecknad proposition nr 232 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 4, avseende jordbruksdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att statsgeologen *Herman Oskar Hedström* må från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten efter uppnådd levnadsålder av 65 år kommer att äga rum, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 324 kronor för år.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har vunnit riksdagens bifall.

72:o.

I en till riksdagen avlåten, den 11 mars 1932 dagtecknad proposition nr 233, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 9, avseende jordbruksdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att

stalldrängen vid Ultuna egendom *Fredrik Theodor Hjelm* må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 780 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

VI. Handelsdepartementet.

73:o.

I en till riksdagen avlåten, den 15 januari 1932 dagtecknad proposition nr 67 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 21, avseende handelsdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att förre extra läraren vid navigationsskolan i Göteborg *Johan Enoch Ludvig Selander* må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnat sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 3,000 kronor.

Då Selanders tjänstgöringsskyldighet såsom extra lärare vid navigationsskolor uppgått till ett timantal per vecka, som ungefär motsvarat den ordinarie lärare åliggande undervisningsskyldigheten, har riksdagen ansett sig böra medgiva, att pension beredes honom. Med biträdande av vad Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagit får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

74:o.

I en till riksdagen avlåten, den 11 mars 1932 dagtecknad proposition nr 233 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 10, avseende handelsdepartementet, föreslagit riksdagen medgiva, att förre arbetsförmannen vid lotsverket *Nils Fredrik Lindström* må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnat sin anställning vid lotsverket, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,116 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning vunnit riksdagens bifall.

Stockholm den 12 maj 1932.

Med undersätlig vörndnad.